

Hilkka Kemppe kesk ym.

Kirjallinen kysymys sairaalaverkon tulevaisuudesta

Eduskunnan puhemiehelle

Sosiaali- ja terveysministeriön virkamiestyöryhmä julkaisi tammikuussa esityksensä ympärivuorokautisten päivystysten työnjaosta ja sairaalaverkosta. Esitys tarkoittaisi monen keskussairaalan muuttamista akuuttisairaalaksi, jossa ei olisi enää tehohoitoa, ympärivuorokautista leikkausvalmiutta tai synnytystä.

Työryhmän ehdotus ei sisällä esitettyjen toimenpiteiden kokonaisarviota, vaikutusarvioita eikä taloudellista arviointia. Esitys on aiheuttanut jo useissa sairaaloissa henkilöstössä huolta ja vaikuttanut uusien työntekijöiden rekrytointiin. Moni sairaala on ollut lääkäreille kiinnostava työpaikka juuri erikoistumismahdollisuuksien ansiosta, ja ammattikorkeakouluissa terveysalalla opiskelijat tarvitsevat harjoittelupaikkoja ympäri Suomen. Työryhmän esityksellä on siten vaikutuksia myös terveydenhuollon koulutukseen ja harjoitteluun hakeutumiseen. Myös kansalaisten ja henkilöstön luottamus suomalaiseen terveysjärjestelmään heikkenee, jos työryhmän esitystä viedään eteenpäin ilman tietoa niiden vaikutuksista.

Sairaaloiden palveluita keskittävän esityksen perusteena ovat hoitajapula ja taloudelliset säästöt. Hallitusohjelmassa on sovittu 75 miljoonan euron säästöistä sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkkoon ja päivystysten porrasteisuuteen hallituskauden aikana. Esityksen myönteiset vaikutukset hoitajapulaan eivät kuitenkaan ole yksiselitteisiä, ja esityksellä näyttäisi olevan myös negatiivisia vaikutuksia henkilöstön saatavuuteen. Keskussairaalan muuttaminen esityksen mukaiseksi akuuttisairaalaksi voisi johtaa erityisesti lääkäreiden hakeutumiseen haastavimpien tehtävien perässä muihin sairaaloihin, jolloin osaajapula vaikeutuisi ja johtaisi kasvavaan vuokrahenkilökunnan käyttöön.

Myöskään aikaisemmin tehtyjen sairaalaverkkoa keskittävien päätösten hyödyistä ei ole onnistuttu näyttämään säästöjä eikä laadun parantumista. Hoitotarve ei vähene palveluita keskittämällä, jonka vuoksi myös matkakustannukset kasvavat ja vaativat arviointia.

Hyvinvointialueet ovat olleet vastuussa sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä vasta vuoden 2023 alusta lähtien. Niillä on siten ollut vasta hyvin lyhyt aika kehittää kulurakennettaan tai palveluitaan. Hyvinvointialueille tulisi antaa työrauha peruspalveluiden vahvistamiseksi. Säästöjä tuovan toimintakulttuurin muutoksen johtaminen vaatii useamman vuoden aikaa, ja jatkuvat reformit heikentävät kykyä muutoksen johtamiseen.

Ministeri Juuso on esittänyt asian ratkaisemista parlamentaarisessa työryhmässä.

Kirjallinen kysymys KK 12/2024 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus aikoo käsitellä työryhmän raporttia,

aikooko hallitus esittää parlamentaarisen työryhmän perustamista aiheesta,

miten hallitus aikoo varmistaa, että ennen kuin sairaaloiden tulevaisuudesta päätetään, tunnetaan päätöksen mahdolliset laajemmat vaikutukset, jotka puuttuvat työryhmän esityksestä,

miten hallitus aikoo hallita sairaaloiden muutosprosessin aiheuttamaa levottomuutta, huolta ja esityksen vuoksi kasvavaa osaajapulaa alueilla,

mikä on hallituksen kanta työryhmän esitykseen,

näkeekö hallitus, että esitys heikentäisi perusterveydenhuoltoa,

minkälaisia säästöjä tai kustannuksia aikaisemmat terveydenhuollon keskittämiset ovat tuoneet ja

onko aikaisemmilla muutoksilla ollut merkitystä potilasturvallisuuteen?

Kirjallinen kysymys KK 12/2024 vp

Helsingissä 8.2.2024

Hilkka Kemppi kesk
Hanna-Leena Mattila kesk
Pekka Aittakumpu kesk
Timo Mehtälä kesk
Markku Siponen kesk
Petri Honkonen kesk
Annika Saarikko kesk
Markus Lohi kesk
Hannu Hoskonen kesk
Mika Lintilä kesk
Antti Kaikkonen kesk
Mikko Savola kesk
Hanna Kosonen kesk
Katri Kulmuni kesk
Olga Oinas-Panuma kesk
Vesa Kallio kesk
Tuomas Kettunen kesk
Jouni Ovaska kesk
Hanna Räsänen kesk
Eerikki Viljanen kesk
Eeva Kalli kesk
Antti Kurvinen kesk